

Suuraakkoset

Suuraakkoset kirjoitetaan vastaanottajan avoimeen kämmenpohjaan kirjain kerrallaan, ikään kuin päällekkäin. Kun kirjain tehdään etusormella kämmenpohjaan riittävän suurena ja sopivalla painovoimalla, on se helpompi hahmottaa. Kirjaimia voi myös tehdä vastaanottajan etusormella.

Suuraakkosia on aluksi helpompi hahmottaa, jos ne tuotetaan lukijan näkökulmasta hänelle oikein päin. Hyvä sääntö on tuottaa kirjain mahdollisimman vähäisin nostoin.

Suuraakkosilla voi vahvistaa puheen kuulemista, esimerkiksi vieraskielisen sanan hahmottamista, tai sanan alkua. Kun kuulemisen apuvälineitä ei ole käytössä, esimerkiksi saunassa tai uudessa, on suuraakkoset kätevä tapa saada tietoa.

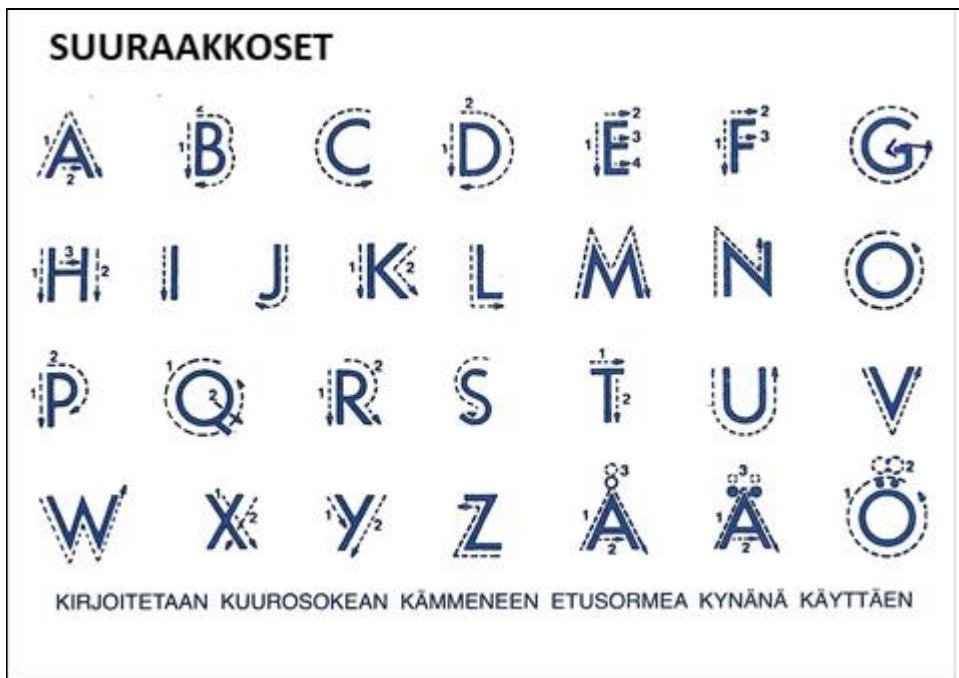
Joskus kirjaimia voidaan tuottaa sovitusti muuallekin keholle. Jotkut ilmaisevat hälytilanteessa paikalle tulonsa ensimmäisellä nimensä kirjaimella. Esimerkiksi Jaana voi kirjoittaa J-kirjaimen sovittuun kohtaan. T-kirjain olkapäähän voi tarkoittaa kokoustilanteessa induktion käytön aloittamista. Joskus liikkumistaidon ohjauksessa selkään kirjaimen tekeminen voi auttaa hahmottamaan risteyksen muotoja (X-risteys, L-mallinen tila). Kirjaimia voidaan tehdä myös eri pintoihin kuten pöydän pintaan. Tällöin vastaanottaja pitää kättään kirjoittavan käden päällä hahmottaakseen kirjaimen muodon. Kirjaimet voidaan tehdä myös vastaanottajan omalla etusormella, joko hänen omaan käteensä tai eri pintoihin.

Lauseiden kirjoittamisessa on sanojen välillä hyvä pitää pieni tauko, jotta ne erottuvat paremmin. Sanavälin voi ilmaista myös pienellä taputuksella ranteeseen tai sanan viimeisen kirjaimen hidastamisella ja painovoiman muuttumisella. Usein vastaanottaja kertoo oman tapansa hahmottaa sanakokonaisuudet. Välimerkit tehdään samoin kuin ne tehtäisiin kynällä paperille kuten kysymysmerkki, piste ja tavuviiva. Erilaiset lyhenteet kirjoitetaan niiden visuaalisessa muodossa käteen kuten euro (€) tai ät-merkki (@) sähköpostiosoitetta kirjoittaessa.

Sanan hahmotettuaan vastaanottaja yleensä ilmaisee sanan joko ääneen, huuliolla, nyökkäyksellä tai antamalla sen viittoman. Kirjoittaja voi antaa vastauksensa kyllä- tai ei-palautteilla. Kyllä on toistuva pieni taputus ja ei on sivuttainen liike joko kämmeneen, käden selkäpuolelle tai muualle sovitusti. Jos kirjoittaa väärän kirjaimen, voi sen pyyhkiä edestakaisella ei-liikkeellä

pois. Jos henkilö arvaa sanan ennen kuin sen on ehtinyt kirjoittamaan loppuun saakka, voi oikean arvauksen vahvistaa kyllä-taputuksella.

Suuraakkosten pitkäaikaisessa käytössä kannattaa miettiä ergonominen asento. Alla on kuva suuraakkosten tuottamisesta. Kuvasta näkyvät viivojen vetojärjestys. Suuraakkosten alapuolelta löytyvät sanalliset aakkosten tekemisen ohjeet.

Suuraakkosten sanalliset ohjeet kämmenpohjaan

A

Tehdään vinosti suora alhaalta ylös kohti peukalon hankaa ja alas oikealle. Poikkiviiva tehdään vasemmalta oikealle kämmenpohjaan.

B

Tehdään suora ylhäältä alas ja laskeudutaan ylhäältä alas tehden kaksi kaarta.

C

Tehdään iso kaari ylhäältä alas kämmenpohjaan.

D

Tehdään suora ylhäältä alas ja suoran yläkärjestä yksi iso kaari alakärkeen.

E

Tehdään suora ylhäältä alas ja ylhäältä alas kolme poikkiviivaa.

F

Tehdään suora ylhäältä alas ja kaksi viivaa vasemmalta oikealle.

G

Tehdään iso kaari kämmenpohjaan ja päätetään kirjain kaaren sisälle tehden pieni suora.

H

Tehdään ylhäältä alas kaksi suoraa vierekkäin ja poikkiviiva vasemmalta oikealle kämmenpohjaan.

I

Tehdään suora ylhäältä alas keskelle kämmenpohjaa.

J

Tehdään suora ylhäältä alas keskelle kämmenpohjaan päättyen koukkuun.

K

Tehdään ensin suora ylhäältä alas, toinen suora vinosti ylävasemmalta keskelle kämmenpohjaa josta vinosti oikealle alas.

L

Tehdään suora ylhäältä alas ja sivulle vasemmalta oikealle.

M

Tehdään suora alhaalta ylös, vinosti alas kohti kämmensyrjää ja takaisin ylös, lopuksi suora alas.

N

Tehdään suora alhaalta ylös, vinosti kämmenpohjan halki ja suora alhaalta ylös.

O

Tehdään ympyrä keskelle kämmenpohjaa vasemmalta oikealle.

P

Tehdään suora ylhäältä alas ja yläkärjestä yksi pieni kaari päättyen suoran keskelle.

Q

Tehdään ympyrä kämmenpohjan keskelle ja lisätään vinoviiva ympyrän keskeltä alas oikealle.

R

Tehdään suora ylhäältä alas, pieni kaari suoran keskelle, päättäen vinoviivalla keskeltä alas oikealle.

S

Tehdään loiva kaari alkaen oikealta vasemmalle kääntyen keskellä oikealle ja päättyen vasemmalle.

T

Tehdään vaakasuora vasemmalta oikealle ja suoran keskeltä kämmenpohjassa suora ylhäältä alas.

U

Tehdään loiva kaari ylhäältä alas nousten ylös.

V

Tehdään vinosti suora ylhäältä alas kohti kämmensyrjää ja takaisin vinosti ylös.

W

Tehdään vinosti suora ylhäältä alas, vinosti ylös ja alas, alhaalta ylös.

X

Tehdään vino suora ylävasemmalta oikealle alas halki kämmenpohjan ja vino suora oikealta ylhäältä alas vasemmalle.

Y

Tehdään pieni vinoviiva ylävasemmalta alas oikealle ja iso vinoviiva yläoikealta alas vasemmalle.

Z

Tehdään vaakasuora vasemmalta oikealle, vinosti halki kämmenpohjan oikealta alas vasemmalle ja vaakasuora vasemmalta oikealle.

Å

Tehdään vinosti suora alhaalta ylös kohti peukalon hankaa ja alas oikealle. Poikkiviiva tehdään vasemmalta oikealle kämmenpohjaan. Lopuksi pieni ympyrä ylös kämmensyrjän reunalle.

Ä

Tehdään vinosti suora alhaalta ylös kohti peukalon hankaa ja alas oikealle. Poikkiviiva tehdään vasemmalta oikealle kämmenpohjaan. Lopuksi kaksi pientä pistettä ylös kämmensyrjän reunalle.

Ö

Tehdään ympyrä kämmenpohjaan vasemmalta oikealle ja kaksi pientä pistettä ylös kämmensyrjän reunalle.